

VYLEPŠOVANIE KONCEPTU TRIEDY

Typy tried

- **class** - definuje premenné a metódy (funkcie). Ak nie je špecifikovaná inak, viditeľnosť členov je ***private***.
- **struct** - definuje premenné a metódy (funkcie). Ak nie je špecifikovaná inak, viditeľnosť členov je ***public***.
- **union** - definuje premenné a metódy (funkcie). Ak nie je špecifikovaná inak, viditeľnosť členov je ***public***. Všetky premenné zdieľajú tú istú adresu. Veľkosť unionu je veľkosť jeho najväčšej premennej. Nemôže byť odvodený z inej triedy/unionu.

Atribúty viditeľnosti

- **public** – každý má prístup k objektom s *public* viditeľnosťou.
- **protected** – len vlastná trieda a jej potomkovia v hierarchii dedenia (odvodenia) majú prístup k objektom s *protected* viditeľnosťou.
- **private** – len trieda definujúca objekt má prístup k objektom s *private* viditeľnosťou

Atribúty viditeľnosti, príklad

```
class A {  
    public:  
        int a;  
        int b;  
        void fun() {}  
    protected:  
        int c;  
        void gun() {}  
    private:  
        int d;  
        void hun() {}  
};
```

Viditeľnosť zdedených premenných a metód

- Špecifikuje sa pri definícii triedy pred udaním nadradenej triedy
- **Ohraničuje** viditeľnosť zdedených metód a premenných. Akási (“tranzitívna”) viditeľnosť.
- Týka sa len premenných a metód majúce viditeľnosťou public a protected v nadradenej triede. Ich viditeľnosť sa prenáša do odvodenej triedy nasledovným spôsobom:
 1. **public:** public->public, protected->protected
 2. **protected:** public->protected, protected->protected
 3. **private:** public->private, protected->private

Viditeľnosť zdedených premenných a metód

```
class A {  
public:  
    int a;  
    void fun() {}  
protected:  
    int b;  
    void gun() {}  
private:  
    int c;  
    void hun() {}  
};
```

```
class B : public A {  
};  
  
class C: protected A {  
};  
  
class D : private A {  
};
```

Friend trieda, alebo metóda

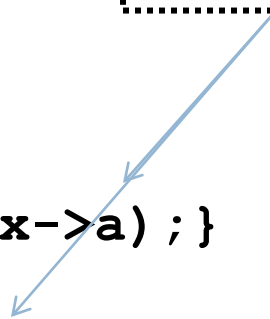
- Vo vnútri triedy môžete deklarovat', že akási iná trieda, alebo metóda bude mať prístup k private a protected členom.

```
class A {  
    private: int a;  
    friend void printaa(A *x);  
    friend class B;  
};
```

```
void printaa(A *x) {printf("%d", x->a);}
```

```
class B {  
    void f(A *x) {printf("%d", x->a);}  
};
```

Žiadna chyba

Statické premenné triedy

```
class A {  
public:  
    int i;  
    static int j;  
};  
  
int A::j = 7; // definition!
```

```
int main() {  
    A a, b;  
    a.i = 0; a.j = 1;  
    b.i = 2; b.j = 3;  
    printf("a.i == %d\n", a.i);  
    printf("a.j == %d\n", a.j);  
    printf("b.i == %d\n", b.i);  
    printf("b.j == %d\n", b.j);  
}
```

Vypíše:

```
a.i == 0  
a.j == 3  
b.i == 2  
b.j == 3
```

Statické funkcie triedy

```
class A {  
public:  
    int i;  
    static int j;  
    static void fun() { j = 0; }  
    static void gun();  
};
```

```
int A::j = 7;  
void A::gun() { j = 2;}
```

```
int main() {  
    A a, b;  
    a.i = 0; a.j = 1;  
    b.fun(); b.gun();  
    printf("a.i == %d\n", a.i);  
    printf("a.j == %d\n", a.j);  
}
```

Vypíše:

```
a.i == 0  
a.j == 2
```

Scope (obzor, pôsobnosť, ...)

- Symboly definované v "scope" sú v jeho rámci viditeľné bez prefixu, ale mimo nie sú viditeľné vôbec.
- { ... } v kóde vytvárajú "scope".
- Trieda v C++ vytvára "scope" (na rozdiel od C).

Scope (obzor, pôsobnosť, ...)

Nasledovný kód je platný v C ale nie v C++ !

```
struct A {  
    struct B {  
        int b1, b2;  
    } x;  
    int a1, a2;  
};  
  
int main() {  
    struct A a;  
    struct B b;  
    b = a.x;  
    b.b1 = 0;  
}
```

Post-definicje a scope

```
int i;
```

```
class A {  
    int i, j;  
    void fun();  
};
```

```
int j;
```

```
void A::fun() {  
    i = 0;        // A.i, nie globalne i  
    j = 0;        // A.j, nie globalne j  
}
```

Vnorené triedy (nested classes)

```
class A {  
    int a;  
    class B {  
        int b;  
        void g();  
    } b;  
    class C *c;  
};
```

```
A::B::g() {}
```

```
class A::C {  
    int x;  
};
```

Virtuálne funkcie a konštruktory

- Volanie virtuálnych funkcií v konštruktore nie je virtuálne! Nepoužije sa tabuľka virtuálnych funkcií.

```
class A {  
    public:  
    virtual void f() {printf("A::f()");}  
    A() {f();}  
};  
  
class B : public A {  
    public:  
    virtual void f() {printf("B::f()");}  
    B() { }  
};  
  
int main() { B b; }
```

Vypíše:
A::f()

Virtuálne funkcie a konštruktory

```
class A {
public:
    virtual void f() {printf("A::f()\n");}
    void g() {f();}
    A() {f();} // always calls A::f()
};

class B : public A {
public:
    virtual void f() {printf("B::f()\n");}
    B() { g(); A(); }
};

int main() { B b; }
```

Vypíše:

A::f()

B::f()

A::f()

Nevirtuálne volania virtuálnych metód

- OOP jazyky zvyčajne umožňujú volanie rovnakej metódy z nadradenej triedy. Napríklad v Jave je to volanie cez kľúčové slovo **super**.xxx(...). A C++ ?

```
class A {  
public:  virtual void f() { ... }  
};  
  
class B : public A {  
public:  
    virtual void f() { ...  
        super::f();  
        A::f();  
    }  
};
```

Nevirtuálne volania virtuálnych metód

- V C++ je možné explicitne uviesť triedu, ktorej metóda sa vyvolá. Funguje to aj pre odstránenie nejednoznačnosti pri viacnásobnom dedení.

```
class A {public: virtual void f() { ... } };
class B {public: virtual void f() { ... } };

class C : public A, public B {
};

int main() {
    C c;
    c.f();           // chyba A::f alebo B::f
    c.A::f();        // O.K. A::f
}
```

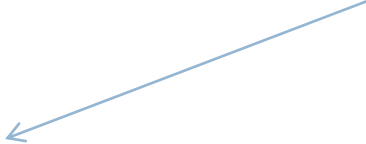
Zmena návratového typu predefinovaných metód, motivácia

```
class A {  
    virtual A *clone() { ... }  
};
```

```
class B : public A {  
    virtual A *clone() { ... }  
};
```

```
int main() {  
    B *pb1, *pb2;  
    pb1 = pb2->clone();  
}
```

Chyba! priradenie hodnoty
typu A* do premennej typu B*.

Zmena návratového typu predefinovaných metód

- Zmeniť návratový typ možno konzistentným spôsobom v rámci hierarchie

```
class A {  
    virtual A *clone() { ... }  
};  
  
class B : public A {  
    virtual B *clone() { ... }  
};  
  
int main() {  
    B *pb1, *pb2;  
    pb1 = pb2->clone();  
}
```

Konštantné premenné, konštanty

```
const double pi = 3.14159;
```

```
const int velkost_tuto = 1000;
```

```
int tuto[velkost_tuto];
```

```
const char *p;
```

```
char *const q;
```

```
int main() {  
    p = "toto";  
    q = p;  
    p = q;  
}
```

V C++ možno konštantnú premennú použiť v konštantných výrazoch

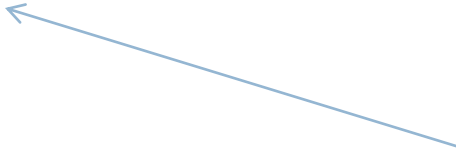
Pointer na nemenný char

Nemenný pointer na char

Chyba

Metóda nemeniaca svoj objekt (const metóda)

```
class A {  
    int a;  
public:  
    void getA() const {  
        return a;  
    }  
    void getComplexCalculationResult() const {  
        ...  
        ... (a++) ...  
        ...  
    }  
};
```


Chyba! metóda
deklarovaná ako const
nesmie meniť svoj objekt

Const a mutable

```
class A {  
public:  
    int x;  
    mutable int y;  
};
```

```
const A a;
```

```
void main() {  
    a.x = 0;  
    a.y = 1;  
}
```

Chyba! Pokus o priradenie hodnoty do konštantného objektu

Žiadna chyba! Premenná **y** je deklarovaná mutable. T.j. možno ju vždy meniť (aj keď je súčasť konštantného objektu).

Smerník na metódu, motivácia

```
void map(void (*fun) (int x)) {  
    fun(77);  
}
```

```
void g(int x) { printf("%d", x); }
```

```
int main() {  
    map( & g );  
}
```

Program v C,
ktorý vypíše:
77

Tento program funguje rovnako aj v C++. Ako to
ale urobiť, ak potrebujem získať pointer na metódu
(z nejakej triedy) a potom ju cez tento pointer vyvolať?

Smerník na metódu

```
class A {  
public:  
    void g(int x) { printf("%d", x); }  
};
```

```
void map(void (A::*fun) (int x)) {  
    A a, *pa;  
    (a.*fun) (77);  
    (pa->*fun) (88);  
}
```

```
int main() {  
    map(& A::g);  
}
```

Vypíše:
7788

Default parameter

```
int fun(int i, int j=10) {  
    return(i * j);  
}
```

```
int main() {  
    int a, b;  
    a = fun(2,3);  
    b = fun(2);  
}
```

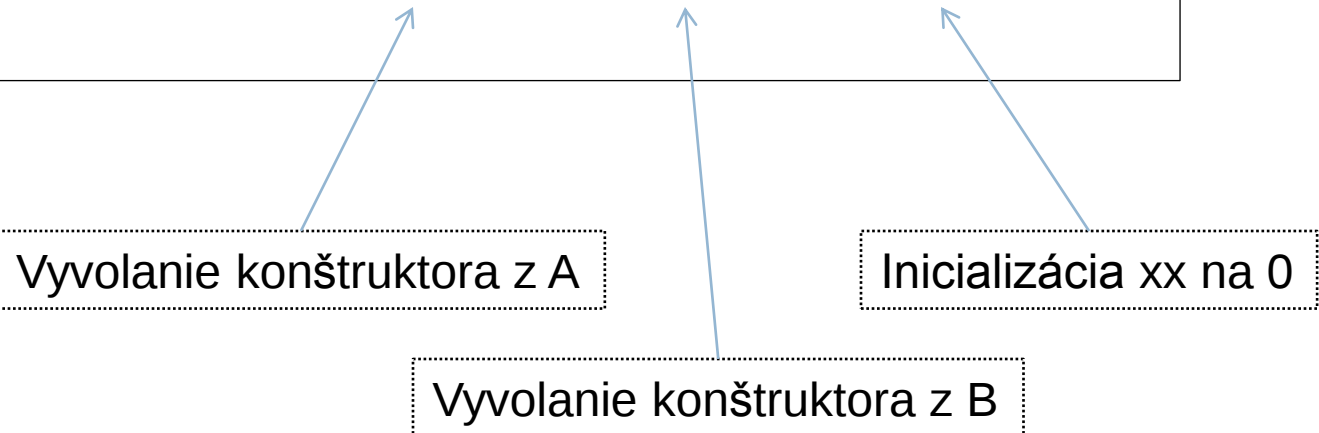
a == 6

b == 20

Base and members initializers syntax

```
class X : public A, public B {  
    int xx;  
    X(int a, int b) : A(a), B(b), xx(0) {}  
};
```

Vyvolanie konštruktora z A

Vyvolanie konštruktora z B

Inicializácia xx na 0